

Styrelsen for Patientsikkerhed

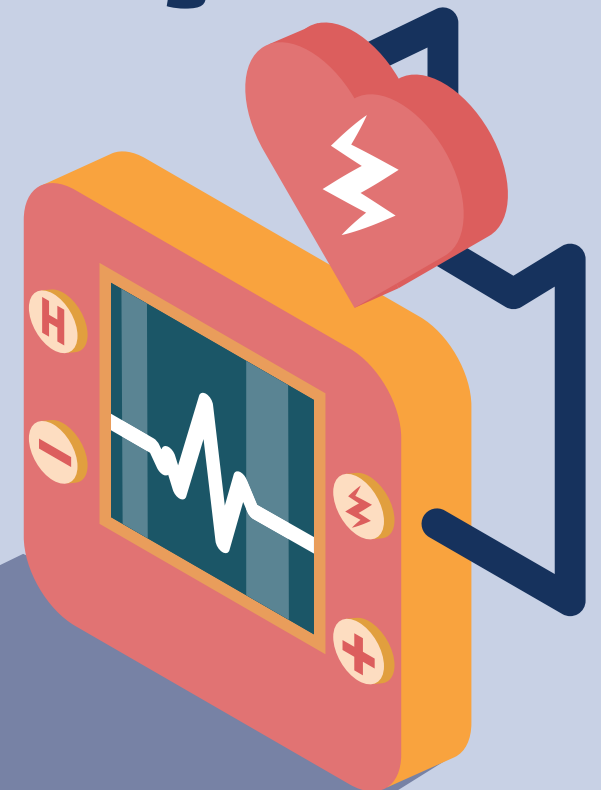
Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf.: +45 7228 6600
E-mail: stps@stps.dk

www.stps.dk

Informationspjece

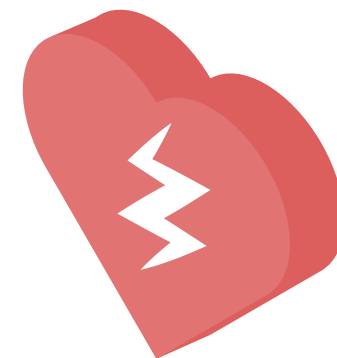
Genoplivning og fravalg af genoplivnings- forsøg

November 2019

Informationspjece

Genoplivning og fravalg af genoplivningsforsøg

Styrelsen for Patientsikkerhed udgav 1. november 2019 en ny vejledning om genoplivning og fravalg af genoplivningsforsøg. Formålet med vejledningen er at sikre, at patienter og borgere får en værdig afslutning på livet ved, at der bliver taget stilling til fravalg af genoplivningsforsøg i tide.

Se mere

På styrelsens hjemmeside kan du finde mere om genoplivning og fravalg af genoplivning og se film om emnet. www.stps.dk/den-sidste-tid

Hvornår skal du ikke forsøge at genoplive?

Hovedreglen er, at du skal tilkalde hjælp og forsøge genoplivning, hvis du finder en livløs person. Men der er fem undtagelser, hvor det ikke er tilfældet. De fleste kræver en læges vurdering, eller at det fremgår tydeligt af journalen, at du kan undlade genoplivning.

Når døden var forventet af lægen, eller det er åbenlyst, at døden er indtrådt

Hvis du som plejepersonale har været involveret i behandling og plejen af patienten, og hvis lægen tydeligt har skrevet i patientens journal, at døden var forventet, kan du undlade at forsøge genoplivning. Alle kan undlade at forsøge genoplivning, hvis det er åbenlyst, at døden er indtrådt. Åbenlyse tegn på, at en person er død kan fx være svære kvæstelser eller synlig forrådnelse.

Når en læge i situationen beslutter, at der ikke skal genoplives

Hvis der ikke står noget i journalen om fravalg af genoplivningsforsøg, eller at døden var forventet, skal du tilkalde hjælp og starte genoplivning. En læge kan i situationen beslutte, at der ikke skal forsøges genoplivning, eller at det skal stoppes. Beslutningen må gerne ske over telefonen.

Når en læge på forhånd har fravalgt genoplivning

Alle læger kan i et aktuelt behandlingsforløb på forhånd beslutte, at genoplivning ikke skal forsøges, hvis patienten får hjertestop. Lægen skal informere patienten og eventuelt pårørende om sin beslutning.

Når en patient eller borger har fravalgt genoplivningsforsøg

En habil person har altid ret til at fravælge genoplivningsforsøg i en *aktuel* sygdomssituation. Aktuel dækker ikke kun akut sygdom, men også når man er i behandling for en kronisk sygdom – fx kræft, hjertesvigt eller KOL. Beslutningen gælder i hele det aktuelle behandlingsforløb, når lægen har bekræftet beslutningen i journalen.

Når der er et livs- eller behandlingstestamente

I et livs- eller behandlingstestamente kan man på forhånd fravælge genoplivning, hvis man en dag skulle blive varigt inhabil. Testamentet gælder først, når en læge har vurderet, at patienten er varigt inhabil, og at han eller hun er i en af de situationer, som testamentet handler om.

Beslutning om fravalg af genoplivning gælder også på tværs af sektorer

Hvis egen læge eller sygehuslægen har skrevet i journalen, at genoplivning er fravalgt i den aktuelle sygdomssituation, gælder beslutningen også efter sektorskifte, og indtil en læge beslutter andet. Lægen skal sikre, at både ambulancepersonalet og relevant plejepersonale bliver orienteret.

Tag samtalen om genoplivning i tide

Den sikreste måde at undgå en uværdig situation med uønsket genoplivningsforsøg på er at få talt om ønsker til den sidste tid, inden det er for sent. Og få skrevet det tydeligt i journalen, så det personale, der står i situationen, ikke kommer i tvivl.

Hvem gælder vejledningen for?

Vejledningen gælder for alle sundhedspersoner. Den gælder læger – i almen praksis og på sygehuse – og øvrige sundhedspersoner, særligt sygeplejefagligt personale, fx sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter samt præhospitalt personale, fx ambulancepersonale.